

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 308/2022-8

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a zo sudcov Libora Duľu (sudca spravodajca) a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 2 Tdo 62/2021 z 26. októbra 2021 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a**.
2. Žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 24. marca 2022 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2, 5, čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2, čl. 50 ods. 2, 3 a 6 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 8 ods. 1, čl. 36 ods. 1, čl. 38 ods. 2, čl. 40 ods. 2, 3 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a čl. 6 ods. 1, 2, 3 písm. b), c) a d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 2 Tdo 62/2021 z 26. októbra 2021 (ďalej len „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“).

2. Z obsahu podanej ústavnej sťažnosti vyplýva, že Okresný súd Prešov (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom č. k. 4 T 93/2014 z 8. septembra 2016 uznal aj sťažovateľa vinným z obzvlášť závažného zločinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a), ods. 4 písm. b), ods. 5 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení účinnom v čase skutku (ďalej len „Trestný zákon“) s poukazom na § 138 písm. i) Trestného zákona a uložil mu trest odňatia slobody v trvaní 13 rokov a 2 mesiacov, na ktorého výkon ho zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia. Zároveň podľa § 76 ods. 1 Trestného zákona v spojení s § 78 ods. 1 Trestného zákona mu uložil ochranný dohľad na tri roky a podľa § 58 ods. 1 Trestného

zákona trest prepadnutia majetku. Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 3 To 44/2016-2056 z 1. marca 2017 zrušil podľa § 321 ods. 1 písm. d), e) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) rozsudok okresného súdu č. k. 4 T 93/2014 z 8. septembra 2016 v celom rozsahu a aj sťažovateľa uznal vinným z pokračujúceho obzvlášť závažného zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 4 písm. b), ods. 5 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. e), i) Trestného zákona, za čo mu uložil trest odňatia slobody v trvaní 13 rokov a 2 mesiacov, na ktorého výkon ho zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom strázenia. Zároveň podľa § 76 ods. 1 Trestného zákona v spojení s § 78 ods. 1 Trestného zákona mu uložil ochranný dohľad na tri roky a podľa § 58 ods. 1 Trestného zákona trest prepadnutia majetku. Najvyšší súd napadnutým uznesením odmietol podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie sťažovateľa podané z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku, teda z dôvodu, že mu bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti obmedzil svoju argumentáciu proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu len do výšky uloženého trestu odňatia slobody v trvaní 13 rokov a 2 mesiacov, ku ktorému predostrel úvahu spočívajúcu v jeho neprimeranosti z dôvodu porušenia pravidiel vyplývajúcich z § 43 Trestného zákona týkajúcich sa uloženia ďalšieho trestu, v dôsledku čoho došlo/malo dôjsť k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku, teda bol mu uložený trest mimo rámca zákonnej trestnej sadzby. Podľa sťažovateľa v čase, keď bol rozsudkom krajského súdu č. k. 3 To 44/2016-2056 z 1. marca 2017 uznaný vinným z pokračujúceho obzvlášť závažného zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 4 písm. b), ods. 5 písm. a) Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 13 rokov a 2 mesiacov, krajský súd ignoroval skutočnosť, že v tom čase už vykonával trest odňatia slobody, ktorý mu bol vo výmere 12 rokov uložený rozsudkom Okresného súdu Košice I č. k. 4 T 89/2007 z 11. septembra 2012 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 5 To 68/2012 zo 16. apríla 2013 pre obzvlášť závažný zločin podielníctva podľa § 231 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona a z ktorého v rozhodnom čase vykonal len 3 roky a 11 mesiacov (plus 1 rok väzby). Teda podľa sťažovateľa zo spočítania doby ostávajúcej z trestu odňatia slobody vo výmere 12 rokov a výšky ďalšieho trestu vo výmere 13 rokov a 2 mesiacov vyplýva rozpor s § 43 Trestného poriadku, keďže pri skoršom odsúdení predstavovala horná hranica trestnej sadzby podľa použitej právnej kvalifikácie 20 rokov (v aktuálne rozhodnutej veci 15 rokov). Podľa výpočtov sťažovateľa mu krajský súd mohol uložiť trest odňatia slobody celkovo neprevyšujúci 20 rokov odňatia slobody, pričom však uložením trestu odňatia slobody vo výške 13 rokov a 2 mesiacov spolu s dosiaľ nevykonanou časťou predošlého trestu vo výške 7 rokov a 1 mesiaca mu bol uložený trest odňatia slobody celkovo vo výmere 20 rokov a 3 mesiacov, čo predstavuje rozpor s § 43 Trestného zákona. Napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu sťažovateľ vytkol arbitrárny výklad § 43 Trestného zákona, ktorý zakladá naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku.

4. Na podklade uvedeného sťažovateľ ústavnému súdu navrhol, aby nálezom takto rozhodol:

„1. Najvyšší súd postupom v konaní sp. zn. 2 Tdo 62/2021 a jeho uznesením zo dňa 26. októbra 2021 porušil moje garantované práva podľa čl. 17 ods. 1, ods. 2, ods. 5. čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2, čl. 50 ods. 2, ods. 3 a ods. 6 Ústavy SR, čl. 8 ods. 1, čl. 36 ods. 1, čl. 38 ods. 2. čl. 40 ods. 2, ods. 3 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1, ods. 2, ods. 3 písm. b), c) a d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Uznesenie NSSR sp. zn. 2 Tdo 62/2021 zo dňa 25. októbra 2021 sa zrušuje a vec sa vracia na nové prejednanie a rozhodnutie NSSR.“

5. Zároveň sťažovateľ požiadal o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu z dôvodu arbitrárneho výkladu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku v spojení s § 43 Trestného zákona a § 212 ods. 5 písm. a) Trestného zákona. V spojitosti so základným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny a právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sa sťažovateľ domáha vyslovenia porušenia aj ďalších základných práv a slobôd, ktorých porušenie je však viazané na porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto ústavný súd posúdil meritum ústavnej sťažnosti sťažovateľa z pohľadu garancií vyplývajúcich z týchto práv a slobôd (rozumej garancií týkajúcich sa náležitého odôvodnenia rozhodnutí orgánov verejnej moci).

III.1. Všeobecné právne východiská:

7. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

8. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

9. Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 71/97, IV. ÚS 14/2012).

10. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej

republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci.

11. Súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo na prístup k súdu. Slovenská republika, ako aj všetky jej orgány verejnej moci majú pozitívny záväzok aktívnym spôsobom zabezpečiť, aby práva a slobody garantované jej právnym poriadkom neboli oprávneným subjektom pod jej jurisdikciou len formálne garantované, ale aby tieto práva a slobody boli „prakticky a efektívne“ dosiahnuteľné. Z konštantnej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy patrí aj ochrana, ktorá sa účastníkovi poskytuje v konaní o opravných prostriedkoch. Ak účastník konania splní predpoklady vyžadované zákonom na poskytnutie ochrany v opravnom konaní, všeobecný súd mu túto ochranu musí poskytnúť (II. ÚS 78/05, II. ÚS 249/05, I. ÚS 115/2020).

12. O prípad porušenia ústavou garantovaného základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy rozhodnutím alebo postupom všeobecného súdu pritom môže ísť okrem iného vtedy, ak by tento súd fakticky odňal komukoľvek možnosť domáhať sa alebo brániť svoje právo na všeobecnom súde, alebo by rozhodol arbitrárne, bez náležitého odôvodnenia svojho rozhodnutia, prípadne pokiaľ by sa pri výklade a aplikácii zákonného predpisu natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam, teda ak súdom zvolený výklad neprípustne postihuje niektoré zo základných práv sťažovateľa, prípadne opomína možný výklad iný, ústavne konformný alebo je výrazom zjavného a neodôvodneného vybočenia zo štandardov výkladu, ktorý je v súdnej praxi rešpektovaný (pokiaľ je ústavne akceptovateľný), resp. je v rozpore so všeobecne uznávanými zásadami spravodlivosti. Posúdenie veci všeobecným súdom sa teda môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu aj v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli do takej miery zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, že by zásadne popreli účel a význam zákonného predpisu (I. ÚS 13/00, I. ÚS 115/02, I. ÚS 139/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06, I. ÚS 382/06, I. ÚS 88/07).

13. Vnútroštátne súdy majú v zmysle garancií vyplývajúcich z práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru povinnosť posúdiť hlavné argumenty účastníkov konania (Buzescu proti Rumunsku z 24. 5. 2005, sťažnosť č. 61302/00, bod 67), ako aj námietky týkajúce sa práv a slobôd zaručených dohovorom a jeho protokolmi, pričom tieto námietky sú vnútroštátne súdy povinné skúmať obzvlášť prísne a dôkladne [rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo veci Wagner a J.M.W.L. proti Luxembursku z 28. 6. 2007, sťažnosť č. 76240/01, bod 96]. Z judikatúry ESLP ďalej vyplýva, že čl. 6 ods. 1 dohovoru vyžaduje, aby vnútroštátne súdy dostatočne jasne uviedli dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, a to za súčasného rešpektovania práva na obhajobu (Hadjianastassiou proti Grécku zo 16. 12. 1992, sťažnosť č. 12945/87, bod 33). Rozsah povinnosti uviesť dôvody, ktorý sa odlišuje v závislosti od povahy rozhodnutia, musí byť určený v rámci okolností prípadu (Ruiz Torija proti Španielsku z 9. 12. 1994, sťažnosť č. 18390/91, bod 29). Aj keď vnútroštátne súdy nie sú povinné dať odpoveď na všetky im predložené námietky (rozsudok vo veci Van de Hurk proti Holandsku z 19. 4. 1994, sťažnosť č. 16034/90, bod 61), z rozhodnutia musí byť zrejmé, že sa zaoberali všetkými podstatnými otázkami prípadu (Boldea proti Rumunsku z 15. 2. 2007, sťažnosť č. 19997/02, bod 30) a že dali

konkrétne a jednoznačnú odpoveď na argumenty, ktoré sú pre výsledok prípadu rozhodujúce (rozsudok Veľkej komory vo veci Moreira Ferreira proti Portugalsku č. 2 z 11. 7. 2017, sťažnosť č. 19867/12, bod 84).

14. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno preto považovať sťažnosť, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej realnosť by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie.

III.2. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu:

15. Najvyšší súd v napadnutom uznesení k sťažovateľom nastolenej námietke uviedol:

„Vo vzťahu k obvineným označenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku je potrebné pripomenúť, že v jeho rámci nemožno namietat neprimeranosť uloženého trestu, ale výlučne iba to, že trest bol uložený mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa. Vzájomný vzťah dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. i) a písm. h) Trestného poriadku je pritom taký, že prvý z nich je všeobecným hmotnoprávnym dôvodom a druhý špeciálnym hmotnoprávnym dôvodom vzťahujúcim sa iba k výroku o treste. Z logiky tohto vzťahu potom vyplýva, že samotný výrok o treste okrem prípadov nesprávnej aplikácie ustanovení kogentnej povahy viažucej sa k rozhodovaniu o treste môže byť napadnutý prostredníctvom nie všeobecného, ale len prostredníctvom špeciálneho dovolacieho dôvodu, ktorý sa viaže k takému výroku (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu a stanovisko jeho trestnoprávneho kolégia zverejnené v Zbierke pod č. 58/2007-1 a 5/2011).

Vo vzťahu k námietkam obvineného, že krajský súd si nesprávne vyložil a následne aplikoval pri rozhodovaní o ukladaní trestu odňatia slobody § 43 Trestného zákona, je potrebné uviesť, že v predmetnej trestnej veci okresný súd správne aplikoval predmetné ustanovenie. Okresný súd vo svojom odôvodnení (str. 33-34) uviedol, že takýto trest bol primeraný i u [REDAKOVANÉ], ktorý si v čase vyhlasovania rozsudku vykonával trest odňatia slobody vo výmere 12 rokov (rozsudok Okresného súdu Košice I z 11. septembra 2012, sp. zn. 4T/89/2007, v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach zo 16. apríla 2013, sp. zn. 5To/68/2012, za obzvlášť závažný zločin podielníctva podľa § 231 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona), pričom nevykonaný zvyšok trestu spolu s týmto uloženým trestnom nepresahuje 25 rokov trestu odňatia slobody. Možno pripomenúť, že podľa § 43 Trestného zákona ak súd odsudzuje páchatel'a za trestný čin, ktorý spáchal predtým, než bol trest uložený skorším rozsudkom vykonaný, a ukladá mu trest rovnakého druhu (v predmetnom prípade oboma rozsudkami uložený trest odňatia slobody), nesmie tento trest (odňatia slobody) spolu s doteraz nevykonanou časťou trestu uloženého skorším rozsudkom prevyšovať najvyššiu výmeru dovolenú týmto zákonom pre trest odňatia slobody, ktorou sa rozumie doba dvadsiatich piatich rokov alebo trest odňatia slobody na doživotie. V predmetnom prípade trest uložený napadnutým rozsudkom vo výmere trinástich rokov a dva mesiace bol uložený v súlade s ustanovením § 43 Trestného zákona, pretože spolu s nevykonanou

časťou skôr uloženého trestu (sedem rokov a jeden mesiac) neprevyšuje zákonom najvyššiu dovolenú výmeru trestu odňatia slobody (dvadsaťpäť rokov), keďže predstavuje výmeru dvadsať rokov a tri mesiace.

V tejto súvislosti len pre úplnosť najvyšší súd dodáva, že za zločin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 4 písm. b), ods. 5 písm. a) Trestného zákona (v čase spáchania skutku) ustanovil zákon trest odňatia slobody na desať rokov až pätnásť rokov. V posudzovanej veci, pokiaľ ide o uložený trest odňatia slobody, ide o taký druh trestu, ktorého uloženie zákon za trestný čin, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného, pripúšťa a rovnako tak výmera tohto trestu je v rámci zákonnej trestnej sadzby. V tomto smere sa dovolací súd stotožňuje so závermi odvolacieho súdu ako aj okresného súdu uvedených v odôvodneniach rozsudkov. Je teda zrejmé, že trest odňatia slobody vo výmere trinásť rokov a dva mesiace je uložený v zákonom stanovenej trestnej sadzbe a nezakladá dôvodnosť dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku.“

III.3. Posúdenie veci:

16. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že najvyšší súd námietky sťažovateľa vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku, teda k tomu, že mu bol/mal byť rozsudkom krajského súdu č. k. 3 To 44/2016-2056 z 1. marca 2017 uložený trest odňatia slobody vo výmere 13 rokov a 2 mesiacov, ktorý bol tak uložený vo výmere nerešpektujúcej § 43 Trestného zákona, a to s ohľadom na dobu dosiaľ nevykonaného predošlého trestu odňatia slobody vo výške 7 rokov a 1 mesiaca, náležite objasnil. Najvyšší súd po teoretickom zdôvodnení podmienok dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku a vysvetlenia vzťahujúceho sa na dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku a jeho aplikáciu v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu preskúmal postup krajského súdu v jeho rozsudku č. k. 3 To 44/2016-2056 z 1. marca 2017, a to z dvoch uhlov pohľadu. Primárne sa zameral na výšku trestu, ktorý bol sťažovateľovi uložený podľa § 212 ods. 5 písm. a) Trestného zákona účinného v čase skutku, ktorý dal do pomeru s podmienkami § 43 Trestného zákona v súvislosti s výškou dosiaľ nevykonanej časti v predošlom období uloženého trestu odňatia slobody a ktorý bol sťažovateľovi uložený rozsudkom Okresného súdu Košice I č. k. 4 T 89/2007 z 11. septembra 2012 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 5 To 68/2012 zo 16. apríla 2013 pre obzvlášť závažný zločin podielníctva podľa § 231 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona vo výmere 12 rokov. Z tohto trestu sťažovateľ vykonal v čase vydania rozsudku krajského súdu č. k. 3 To 44/2016-2056 z 1. marca 2017 dobu 4 rokov a 11 mesiacov a ostávajúca časť trestu odňatia slobody predstavovala výšku 7 rokov a 1 mesiaca. Spolu tak bol sťažovateľovi obidvomi uvedenými rozhodnutiami uložený trest odňatia slobody, ktorého celková doba výkonu predstavuje 20 rokov a 3 mesiace. Vychádzajúc zo zákonnej dikcie § 43 Trestného zákona, maximálna výška trestu odňatia slobody predstavuje 25 rokov alebo trest odňatia slobody na doživotie. Podľa § 46 Trestného zákona trest odňatia slobody možno uložiť ako trest na určitú dobu, najviac na dvadsaťpäť rokov alebo ako trest odňatia slobody na doživotie. Za obzvlášť závažný zločin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a), ods. 4 písm. b), ods. 5 písm. a) Trestného zákona účinného v čase skutku bolo možné uložiť trest odňatia slobody v rozmedzí od 10 rokov v dolnej hranici trestnej sadzby až do 15 rokov trestu odňatia slobody v hornej hranici trestnej sadzby. Krajský súd uložil sťažovateľovi trest odňatia slobody vo výmere 13 rokov a 2 mesiacov, ktorý spolu s dobou dosiaľ nevykonanej časti už vykonávaného trestu odňatia slobody predstavoval celkovú dobu 20 rokov a 3 mesiace. Táto doba je dobou zákonného rozmedzia § 43 Trestného zákona, teda dobou

spadajúcou do doby 25 rokov trestu odňatia slobody a neprekračujúcou ju. Postup krajského súdu bol teda nielen zákonný a plne rešpektujúci § 43 Trestného zákona, ale aj ústavne konformný.

17. V druhej rovine najvyšší súd preveril aj uloženie trestu odňatia slobody sťažovateľovi krajským súdom pre obzvlášť závažný zločin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a), ods. 4 písm. b), ods. 5 písm. a) Trestného zákona účinného v čase skutku, pričom zistil, že krajský súd uložil trest odňatia slobody vo výmere 13 rokov a 2 mesiacov, ktorá je taktiež v zákonomom rozmedzí doby trestu odňatia slobody vo výmere 10 rokov v dolnej hranici trestnej sadzby a 15 rokov trestu odňatia slobody v hornej hranici zákonnej trestnej sadzby. Aj tento trest bol sťažovateľovi uložený ako trest zákonný, keďže sa nachádzal v mantineloch zákonnej trestnej sadzby. Celkovo tak najvyšší súd konštatoval zákonnosť postupu krajského súdu v jeho rozsudku č. k. 3 To 44/2016-2056 z 1. marca 2017, pričom ústavný súd hodnotí postup najvyššieho súdu ako ústavne konformný, keď najvyšší súd konal v medziach svojej právomoci a príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval [predovšetkým § 43 Trestného zákona a § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku, pozn.] v súlade s ich účelom, jeho úvahy sú gramatickým výkladom príslušnej právnej úpravy a ústavný súd ich považuje za celkom legitímne, právne akceptovateľné a ústavne konformné. Najvyšší súd vo svojom napadnutom uznesení z hľadiska svojej vyslovenej právnej argumentácie postačujúcim a zrozumiteľným, ako aj ústavne súladným spôsobom zdôvodnil, prečo nepovažoval sťažovateľom predostretú argumentáciu za spôsobilú na vecné naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku.

18. Pre vysvetlenie možno dodať, že sťažovateľ si mýli hornú hranicu trestnej sadzby ustanovenej v osobitnej časti Trestného zákona pri dotknutých odsúdeniach (najviac 20 rokov pri prvom z nich) s pravidlom ustanoveným v poslednej vete § 43 Trestného zákona (keď samozrejme nový – ďalší trest musí byť zároveň uložený v rámci sadzby priradenej k aktuálne uplatňovanej právnej kvalifikácii, v tomto prípade maximálne pätnásť rokov). V dôsledku uvedeného ústavný súd odmieta sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť pre namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ako zjavne neopodstatnenú. Z dôvodu odmietnutia sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti v časti týkajúcej sa základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neprichádzalo do úvahy ani vyslovenie porušenia ďalších sťažovateľom označených práv, ktorých uplatnenie má rovnaký vecný (právny) podklad, preto ústavný súd odmieta aj zvyšnú časť podanej ústavnej sťažnosti ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

III.4. Žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu:

19. Podľa § 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania podanému navrhovateľom, ktorý musí byť v celom konaní zastúpený advokátom, musí byť pripojené plnomocenstvo na zastupovanie navrhovateľa advokátom. V plnomocenstve sa musí výslovne uviesť, že navrhovateľ udeľuje zvolenému advokátovi splnomocnenie na zastupovanie pred ústavným súdom.

20. Podľa § 37 zákona o ústavnom súde navrhovateľovi, ktorý požiada o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, ústavný súd môže ustanoviť právneho zástupcu, ak to odôvodňujú majetkové pomery navrhovateľa a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

21. Vo vzťahu k žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd uvádza, že takýmto žiadostiam vyhovie v prípade súčasného (kumulatívneho) splnenia podmienok vyplývajúcich z § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde a jeho ustálenej doterajšej judikatúry v tejto oblasti, t. j. 1. ak ustanovenie právneho zástupcu odôvodňujú majetkové pomery navrhovateľa (ak vzhľadom na svoje majetkové pomery nedisponuje dostatočnými zdrojmi na úhradu trov právneho zastúpenia) a 2. ak zároveň nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

22. Z dôvodu odmietnutia sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti v celom jej rozsahu nie je splnená druhá podmienka na postup ústavného súdu podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde, a to že v právnej veci sťažovateľa nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. V dôsledku tohto záveru ústavný súd ani nepristúpil k preverovaniu majetkových pomerov sťažovateľa a ním uplatnenému nároku na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom nevyhovel. Tým je zároveň subsidiárne daný vo vzťahu k výroku I uznesenia aj dôvod na odmietnutie sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. b) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. júna 2022

Ladislav Duditš
predseda senátu